

Nazwa kwalifikacji: **Udzielanie pomocy i organizowanie wsparcia osobie niepełnosprawnej**
Oznaczenie kwalifikacji: **Z.08**
Wersja arkusza: **X**

Z.08-X-16.05

Czas trwania egzaminu: **60 minut**

EGZAMIN POTWIERDZAJĄCY KWALIFIKACJE W ZAWODZIE

Rok 2016

CZĘŚĆ PISEMNA

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 10 stron. Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego.
2. Do arkusza dołączona jest KARTA ODPOWIEDZI, na której w oznaczonych miejscach:
 - wpisz oznaczenie kwalifikacji,
 - zamaluj kratkę z oznaczeniem wersji arkusza,
 - wpisz swój numer PESEL*,
 - wpisz swoją datę urodzenia,
 - przyklej naklejkę ze swoim numerem PESEL.
3. Arkusz egzaminacyjny zawiera test składający się z 40 zadań.
4. Za każde poprawnie rozwiązane zadanie możesz uzyskać 1 punkt.
5. Aby zdać część pisemną egzaminu musisz uzyskać co najmniej 20 punktów.
6. Czytaj uważnie wszystkie zadania.
7. Rozwiązania zaznaczaj na KARCIE ODPOWIEDZI długopisem lub piórem z czarnym tuszem/atramentem.
8. Do każdego zadania podane są cztery możliwe odpowiedzi: A, B, C, D. Odpowiada im następujący układ krater w KARCIE ODPOWIEDZI:

A	B	C	D
---	---	---	---

9. Tylko jedna odpowiedź jest poprawna.
10. Wybierz właściwą odpowiedź i zamaluj kratkę z odpowiadającą jej literą – np., gdy wybrałeś odpowiedź „A”:

☒	B	C	D
-------------------------------------	---	---	---

11. Staraj się wyraźnie zaznaczać odpowiedzi. Jeżeli się pomylisz i błędnie zaznaczysz odpowiedź, otocz ją kółkiem i zaznacz odpowiedź, którą uważasz za poprawną, np.

☒	B	C	☒
-------------------------------------	---	---	-------------------------------------

12. Po rozwiązaniu testu sprawdź, czy zaznaczyłeś wszystkie odpowiedzi na KARCIE ODPOWIEDZI i wprowadziłeś wszystkie dane, o których mowa w punkcie 2 tej instrukcji.

Pamiętaj, że oddajesz przewodniczącemu zespołu nadzorującego tylko KARTĘ ODPOWIEDZI.

Powodzenia!

* w przypadku braku numeru PESEL – seria i numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość

Zadanie 1.

Asystent powinien rozpoznawać warunki życia podopiecznego na podstawie

- A. obserwacji stanu zdrowia podopiecznego oraz wywiadu z podopiecznym.
- B. analizy dokumentacji medycznej podopiecznego oraz rozmowy z jego rodziną.
- C. obserwacji miejsca zamieszkania podopiecznego oraz wywiadu z podopiecznym.
- D. obserwacji miejsca zamieszkania podopiecznego oraz wywiadu z jego sąsiadami.

Zadanie 2.

Wzmoczone pragnienie, częste oddawanie moczu, utrata wagi, zmęczenie i senność, nawracające infekcje grzybicze, to charakterystyczne objawy

- A. cukrzycy.
- B. osteoporozy.
- C. choroby wrzodowej.
- D. niewydolności krążenia.

Zadanie 3.

Podopieczna głuchoniewidoma, to osoba

- A. ze sprzężoną niepełnosprawnością fizyczną.
- B. z wrodzoną niepełnosprawnością intelektualną.
- C. ze sprzężoną niepełnosprawnością sensoryczną.
- D. z wrodzoną niepełnosprawnością psychofizyczną.

Zadanie 4.

Samotny, 45-letni podopieczny, od wielu lat cierpiący na chorobę afektywną dwubiegunową, ma problemy w prowadzeniu gospodarstwa domowego. Przy odpowiednim wsparciu mógłby samodzielnie funkcjonować w środowisku. Najwłaściwszą formą pomocy dla tego mężczyzny będzie zapewnienie mu pobytu

- A. w mieszkaniu chronionym.
- B. w domu pomocy społecznej.
- C. w ośrodku leczniczo-pielęgnacyjnym.
- D. w placówce opiekuńczo-wychowawczej.

Zadanie 5.

Podczas rozmowy z sąsiadką podopiecznej asystent dowiedział się, że podopieczna ostatnio nie wykupiła brakujących leków, ponieważ opłaciła rachunek za ogrzewanie. Zaistniała sytuacja świadczy o problemach

- A. psychicznych podopiecznej.
- B. zdrowotnych podopiecznej.
- C. materialnych podopiecznej.
- D. rodzinnych podopiecznej.

Zadanie 6.

Podstawowym warunkiem realizacji zindywidualizowanej opieki nad osobą z niepełnosprawnością jest

- A. przeprowadzenie obserwacji podopiecznego.
- B. postawienie diagnozy sytuacji podopiecznego.
- C. zebranie dokumentacji medycznej podopiecznego.
- D. przeprowadzenie wywiadu z rodziną podopiecznego.

Zadanie 7.

Asystent opracowując indywidualny plan współdziałania ze sprawnym intelektualnie 32-letnim mężczyzną po amputacji kończyn dolnych, powinien przede wszystkim uwzględnić

- A. możliwości i oczekiwania podopiecznego uzyskane podczas wywiadu przeprowadzonego z podopiecznym.
- B. możliwości i oczekiwania podopiecznego uzyskane podczas wywiadu przeprowadzonego z rodziną podopiecznego.
- C. sytuację finansową i możliwości podopiecznego uzyskane podczas wywiadu przeprowadzonego z podopiecznym.
- D. sytuację finansową i możliwości podopiecznego uzyskane podczas wywiadu przeprowadzonego z rodziną podopiecznego.

Zadanie 8.

Opracowując indywidualny plan współdziałania z 50-letnim mężczyzną sprawnym fizycznie, chorującym od 20 lat na schizofrenię i nadciśnienie tętnicze, asystent powinien uwzględnić

- A. historię leczenia farmakologicznego i dietetycznego, wydolność opiekuńczą rodziny podopiecznego oraz zakres posługiwania się sprzętem rehabilitacyjnym.
- B. historię leczenia farmakologicznego, zakres posługiwania się sprzętem rehabilitacyjnym oraz wydolność intelektualną podopiecznego.
- C. historię leczenia farmakologicznego i dietetycznego, zainteresowania oraz wydolność podopiecznego w zakresie samoopieki.
- D. historię leczenia dietetycznego, wydolność intelektualną podopiecznego oraz wydolność opiekuńczą jego rodziny.

Zadanie 9.

10-letnia dziewczynka z zespołem Downa i znacznym stopniem niepełnosprawności intelektualnej lubi zwierzęta. Ma trudności w relacjach z innymi, jest zamknięta w sobie, bywa agresywna. W tej sytuacji dla podopiecznej szczególnie wskazana jest

- A. ergoterapia.
- B. dogoterapia.
- C. hortikuloterapia.
- D. terapia reminiscencyjna.

Zadanie 10.

Asystent opiekuje się 60-letnią podopieczną, u której występują zmiany zapalne w stawach śródrečno-paliczkowych i międzypaliczkowych obu rąk, sztywność poranna, odgięcie palców w stronę łokcia, ból utrudniający ruch, stany podgorączkowe. Objawy te świadczą

- A. o dnie moczanowej.
- B. o toczniu rumieniowatym.
- C. o reumatoidalnym zapaleniu stawów.
- D. o chorobie zwyrodnieniowej stawów.

Zadanie 11.

Przyspieszona akcja serca, spadek ciśnienia tętniczego, płytki i szybki oddech, silna duszność, skóra blada i pokryta potem, obrzęk twarzy i błon śluzowych, to objawy sugerujące

- A. wstrząs mózgu.
- B. wstrząs anafilaktyczny.
- C. ostrą zatorowość płucną.
- D. niedokrwienny udar mózgu.

Zadanie 12.

W celu udzielenia pierwszej pomocy osobie z krwotokiem z rany kończyny górnej, należy kolejno:

- A. oczyścić ranę, założyć opatrunek uciskowy, unieruchomić kończynę.
- B. oczyścić ranę, unieść zranioną kończynę powyżej linii serca, założyć opaskę uciskową.
- C. założyć opaskę uciskową, unieruchomić kończynę, unieść zranioną kończynę powyżej linii serca.
- D. ucisnąć miejsce zranienia, założyć opatrunek uciskowy, unieść zranioną kończynę powyżej linii serca.

Zadanie 13.

Jeżeli dorosły podopieczny jest nieprzytomny i nie oddycha, to należy natychmiast wezwać pomoc oraz rozpocząć resuscytację krążeniowo-oddechową w sekwencji

- A. 1 oddech ratowniczy : 20 uciśnień klatki piersiowej.
- B. 15 uciśnień klatki piersiowej : 2 oddechy ratownicze.
- C. 30 uciśnień klatki piersiowej : 2 oddechy ratownicze.
- D. 5 oddechów ratowniczych : 30 uciśnień klatki piersiowej.

Zadanie 14.

Wskaż zasadę, która obowiązuje podczas zmiany koszuli podopiecznemu z niedowładem połowicznym lewostronnym.

- A. Zdjęcie koszuli należy rozpocząć od zsunęcia rękawa z lewej ręki, a założenie od włożenia prawej ręki do rękawa.
- B. Zdjęcie koszuli należy rozpocząć od zsunęcia rękawa z prawej ręki, a założenie od włożenia lewej ręki do rękawa.
- C. Zdjęcie koszuli należy rozpocząć od zsunęcia rękawa z lewej ręki, a założenie od włożenia do rękawa lewej ręki.
- D. Zdjęcie koszuli należy rozpocząć od zsunęcia rękawa z prawej ręki, a założenie od włożenia do rękawa prawej ręki.

Zadanie 15.

W jakiej kolejności należy nakładać warstwy okładu ciepłego na skórę podopiecznego?

- A. Warstwa mokra, folia, warstwa sucha, opaska elastyczna.
- B. Warstwa mokra, folia, warstwa sucha, opaska dziana.
- C. Warstwa mokra, warstwa sucha, opaska elastyczna.
- D. Warstwa mokra, warstwa sucha, opaska dziana.

Zadanie 16.

70-letniej podopiecznej, która nosi całkowitą ruchomą protezę zębową, jako uzupełnienie jej pielęgnacji należy zaproponować

- A. wykałaczkę dentystyczną.
- B. środek antyseptyczny.
- C. środek wysuszający.
- D. nitkę dentystyczną.

Zadanie 17.

W profilaktyce odleżyn u podopiecznych stale leżących w łóżku, najważniejsze jest

- A. pośrednie wietrzenie pomieszczenia.
- B. częste stosowanie talku na skórę.
- C. stosowanie lekkostrawnej diety.
- D. częste zmienianie pozycji ciała.

Zadanie 18.

Asystent opiekuje się osobą, która ma założony opatrunek gipsowy na lewej dłoni. Podopieczna zdrową ręką samodzielnie przygotowuje sobie posiłki. Który sprzęt kuchenny ułatwi jej przygotowywanie kanapek?

- A. Deska do krojenia z mocowaniem do blatu kuchennego.
- B. Silikonowa łapka do trzymania gorących uchwytów.
- C. Zestaw sztućców z pogrubionymi uchwytami.
- D. Talerz z podgrzewanym dnem.

Zadanie 19.

Asystent pomaga osobie z niepełnosprawnością w przyjmowaniu doustnych leków zleconych przez lekarza. Podopiecznemu do popijania leków powinien przygotować

- A. ulubiony napój.
- B. sok owocowy.
- C. herbatę.
- D. wodę.

Zadanie 20.

Podopieczny ze względu na zaostrzenie reumatoidalnego zapalenia stawów, od kilku dni przebywa stale w łóżku. Aby poprawić podopiecznemu wentylację płuc, asystent powinien zaproponować choremu ćwiczenia oddechowe polegające na

- A. wciąganiu brzucha w trakcie wdechu i uwypuklenie go w trakcie wydechu.
- B. uwypuklaniu brzucha w trakcie wdechu i obniżanie go w czasie wydechu.
- C. wdychaniu powietrza przez usta, a wydychaniu przez nos.
- D. wdychaniu i wydychania powietrza przez usta.

Zadanie 21.

Zgodnie ze zleceniem lekarza, asystent samodzielnie bez współudziału podopiecznego wykonuje u osoby unieruchomionej w łóżku ćwiczenia kończyn dolnych. Są to ćwiczenia

- A. bierne.
- B. w odciążeniu.
- C. izometryczne.
- D. czynno-bierne.

Zadanie 22.

Do którego lekarza specjalisty podopieczna może udać się bez skierowania od lekarza pierwszego kontaktu?

- A. Urologa.
- B. Nefrologa.
- C. Gastrologa.
- D. Ginekologa.

Zadanie 23.

Podopieczny, po złamaniu kości śródstopia lewej kończyny dolnej, ma założony gips z zaleceniem jego odciążania. W tej sytuacji podopieczny powinien poruszać się przy pomocy

- A. laski.
- B. ortezy.
- C. pionizatora.
- D. kul łokciowych.

Zadanie 24.

Podopieczny ze znacznym niedowładem kończyn dolnych porusza się na wózku inwalidzkim. Udogodnienia, które ułatwią mu codzienne funkcjonowanie to:

- A. łóżko z materacem zmiennociśnieniowym, pogrubione uchwyty sztućców, krzesło sanitarne.
- B. łatwoślizg, zamontowane poręcze na klatce schodowej, talerze z przyssawkami.
- C. uchwyty zamontowane w toalecie, brak progów, szerokie otwory drzwiowe.
- D. brak progów, gładka powierzchnia podłóg, balkonik.

Zadanie 25.

Asystent opiekujący się chorą na stwardnienie rozsiane kobietą, otrzymał wsparcie wolontariusza. Które świadczenie **nie może** być wykonywane przez wolontariusza?

- A. Spacer z podopieczną.
- B. Podanie leków podopiecznej.
- C. Zrobienie zakupów podopiecznej.
- D. Organizowanie czasu wolnego podopiecznej.

Zadanie 26.

Asystent opiekujący się niesłyszącym mężczyzną korzysta z pomocy tłumacza języka migowego. W czasie rozmowy z podopiecznym powinien zwracać się bezpośrednio do

- A. podopiecznego, utrzymując z nim kontakt wzrokowy.
- B. tłumacza, utrzymując kontakt dotykowy z podopiecznym.
- C. tłumacza, utrzymując kontakt wzrokowy z podopiecznym.
- D. podopiecznego, utrzymując kontakt wzrokowy z tłumaczem.

Zadanie 27.

Podopieczna z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym, ma trudności w przygotowaniu śniadania. Które metody dydaktyczne powinien zastosować asystent, przygotowując kobietę do samodzielności w tym zakresie?

- A. Pokaz, ćwiczenia.
- B. Wykład, pogadanka.
- C. Dyskusja, praca z książką.
- D. Opowiadanie, burza mózgów.

Zadanie 28.

Asystent przygotowujący do samoopieki podopiecznego chorego na zaburzenia rytmu serca, nadciśnienie tętnicze i cukrzycę, powinien zaplanować przede wszystkim działania mające na celu samodzielne wykonywanie

- A. pomiarów poziomu cholesterolu we krwi.
- B. zabiegów kosmetycznych całego ciała.
- C. pomiarów poziomu glukozy we krwi.
- D. zakupów materiałów higienicznych.

Zadanie 29.

Asystent opiekuje się młodą, inteligentną i wykształconą osobą, która niedawno w wyniku wypadku straciła całkowicie wzrok. Kobieta jest przerażona, nie wychodzi z domu, większość czasu spędza słuchając radia. Planując aktywizację podopiecznej asystent powinien szczególnie uwzględnić

- A. naukę pisma Braille'a.
- B. naukę słownika Makaton.
- C. poprawę warunków socjalnych.
- D. usprawnienie kondycji fizycznej.

Zadanie 30.

80-letni mężczyzna z niedowładem połowicznym lewostronnym, z powodu udaru mózgu porusza się za pomocą wózka inwalidzkiego. Aby pomóc podopiecznemu bezpiecznie przemieścić się z łóżka na wózek, asystent powinien kolejno:

- A. opuścić płyty podnóżków, odblokować koła wózka, podtrzymać podopiecznego za rękę zgiętą w łokciach i obrócić go w stronę wózka.
- B. zablokować koła wózka, opuścić płyty podnóżków wózka, unieść podopiecznego obejmując go w pasie i postawić go przed wózkiem.
- C. zablokować koła wózka, podnieść płyty podnóżków wózka, zabezpieczyć lewą rękę przed przygnieleniem, chwycić podopiecznego w pasie i obrócić go w stronę wózka.
- D. podnieść płyty podnóżków wózka, odblokować koła wózka, zabezpieczyć lewą rękę przed przygnieleniem, podtrzymać podopiecznego za rękę i postawić go przed wózkiem.

Zadanie 31.

W czasie spaceru z niewidomym podopiecznym asystent powinien iść pół kroku

- A. przed podopiecznym, trzymać go za ramię i uprzedzać o przeszkodach.
- B. przed podopiecznym, podać mu swoje ramię i uprzedzać o przeszkodach.
- C. za podopiecznym, trzymać go za ramię i głośno opowiadać co dzieje się dokoła.
- D. za podopiecznym, podać mu swoje ramię i głośno opowiadać co dzieje się dokoła.

Zadanie 32.

Działania podejmowane przez asystenta, mające na celu wyrównanie braków środowiskowych oraz przystosowanie do życia ociemniałej podopiecznej, to

- A. prewencja społeczna.
- B. interwencja społeczna.
- C. kompensacja społeczna.
- D. wzmocnienie społeczne.

Zadanie 33.

Która forma aktywności jest zalecana w procesie rehabilitacji społecznej podopiecznego z porażeniem mózgowym?

- A. Psychoterapia indywidualna.
- B. Trening autogenny Schultza.
- C. Wyjazd na turnus rehabilitacyjny.
- D. Praca w zakładzie pracy chronionej.

Zadanie 34.

Pierwszą instancją orzekającą o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności człowieka jest

- A. Zakład Ubezpieczeń Społecznych.
- B. Rejonowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych.
- C. Wojewódzki Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności.
- D. Powiatowy lub Miejski Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności.

Zadanie 35.

Podopieczna jest osobą samotną, utrzymującą się z dość niskiej renty. W jej mieszkaniu doszło do uszkodzenia pieca gazowego. Kobieta nie dysponuje środkami finansowymi niezbędnymi do zakupu nowego urządzenia. W tej sytuacji asystent powinien wesprzeć podopieczną w dostarczeniu dokumentów do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, w celu uzyskania zasiłku

- A. wyrównawczego.
- B. mieszkaniowego.
- C. okresowego.
- D. celowego.

Zadanie 36.

Asystent zaplanował samodzielne wyjście niewidomej podopiecznej do kina, na seans z audiodeskrypcją. Które utrudnienie będzie istotną barierą, utrudniającą podopiecznej dotarcie do kina?

- A. Schody prowadzące do sali kinowej.
- B. Krawężniki przy przejściach przez jezdnię.
- C. Przejście przez jezdnię bez sygnalizacji dźwiękowej.
- D. Wąskie drzwi wejściowe prowadzące do sali kinowej.

Zadanie 37.

Podopieczny poruszający się stale na wózku inwalidzkim mieszka na parterze budynku komunalnego. Aby otrzymać dofinansowanie do budowy pochylni, umożliwiającej mu wjazd do mieszkania, powinien uzyskać zgodę

- A. właściciela budynku oraz złożyć wniosek do PCPR.
- B. mieszkańców budynku oraz złożyć wniosek do NFZ.
- C. wspólnoty mieszkaniowej oraz złożyć wniosek do ZUS.
- D. spółdzielni mieszkaniowej oraz złożyć wniosek do MOPS.

Zadanie 38.

Karta Praw Osób Niepełnosprawnych uznaje, że osoby niepełnosprawne mają prawo do niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia oraz w szczególności zapobiega

- A. tolerancji osób niepełnosprawnych.
- B. samotności osób niepełnosprawnych.
- C. dyskryminacji osób niepełnosprawnych.
- D. równouprawnieniu osób niepełnosprawnych.

Zadanie 39.

Chory na schizofrenię podopieczny od kilku dni jest pobudzony ruchowo, agresywny i wulgarny. Niszczy przedmioty znajdujące się w jego otoczeniu. Jest zaniedbany, nie przyjmuje posiłków oraz leków, nie zgadza się na wizytę u lekarza. W tej sytuacji podopieczny powinien

- A. otrzymać doraźnie leki psychotropowe oraz uzyskać skierowanie na psychoterapię.
- B. być przewieziony do szpitala, ale tylko po uzyskaniu zgody najbliższej rodziny.
- C. być przewieziony bez swojej zgody przez pogotowie ratunkowe do szpitala.
- D. otrzymać doraźnie leki uspakajające i uzyskać skierowanie do psychologa.

Zadanie 40.

Podopieczny jest uczestnikiem warsztatu terapii zajęciowej. Dochód ze sprzedaży okolicznościowych karnetów wykonanych przez podopiecznych z tej placówki, w ramach realizowanego przez nich programu rehabilitacji, powinien być przeznaczony, w porozumieniu z uczestnikami na

- A. wynagrodzenia dla instruktorów warsztatów terapii zajęciowej.
- B. dofinansowanie potrzeb Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie.
- C. pokrycie wydatków związanych z integracją społeczną uczestników.
- D. rzecz Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

